Štvrtý blok Mochoviec Slovenských elektrární dodáva elektrinu do siete. Prvé megawatthodiny už smerujú k ľuďom na Slovensku

Datum	15.10.2026
Subjekt	Slovenské elektrárne, a.s.
Region	Slowakei
Kategorie	Industrie, Energieindustrie, Technologie

Slovenské elektrárne prvýkrát pripojili 4. blok Jadrovej elektrárne Mochovce do elektrizačnej sústavy Slovenska. Nový jadrový zdroj začal dodávať elektrinu do siete. Ide o jeden z najdôležitejších momentov v histórii projektu a slovenskej energetiky.

Keď si dnes večer ľudia na Slovensku rozsvietia svetlo, uvaria večeru alebo nabijú telefón, časť elektriny už môže pochádzať zo 4. bloku Jadrovej elektrárne Mochovce. Slovenské elektrárne vo štvrtok 15. októbra 2026 o 20:41 prvýkrát pripojili nový blok do elektrizačnej sústavy. Takzvaným prifázovaním sa prvý turbogenerátor Mochoviec 4 zosúladil a spojil so sieťou a začal do nej dodávať prvé megawatthodiny elektriny.

> *„Po prvýkrát v histórii dodáva 4. blok Mochoviec elektrinu do slovenskej elektrizačnej sústavy. Je to moment, na ktorý čakali generácie ľudí, ktoré tento projekt pripravovali, stavali a uvádzali do prevádzky. Dnes vidíme výsledok ich práce v podobe nového nízkoemisného zdroja elektriny pre Slovensko,“*
>
> *predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Slovenských elektrární **Branislav Strýček**.*

Prifázovanie sa uskutočnilo pri 20 percentách výkonu reaktora. Prifázovali sme prvý z dvoch turbogenerátorov. Štvrtý blok má 2 turbogenerátory a celkový inštalovaný elektrický výkon 471 megawattov. Po dosiahnutí plnej prevádzky má ročne vyrobiť približne 3,5 milióna megawatthodín elektriny, čo zodpovedá približne 13 percentám súčasnej spotreby Slovenska.

Niekoľko sekúnd, roky príprav

Prifázovanie trvá iba krátko, predchádza mu však rozsiahly súbor kontrol a skúšok. Odborníci musia preveriť ochrany generátora, elektrické obvody aj pripravenosť zariadení na vyvedenie výkonu. Elektrina vyrábaná generátorom musí mať rovnaké napätie, frekvenciu a fázu ako elektrina v sústave.

Je to podobné, ako keď sa k orchestru pridáva ďalší hudobník. Najskôr sa musí naladiť, zachytiť rovnaké tempo a nastúpiť v presnom okamihu. Až potom môže hrať spolu s ostatnými. Pri 4. bloku v Mochovciach bolo týmto presným okamihom spojenie generátora s elektrizačnou sústavou.

Cesta elektriny sa pritom začína v reaktore. Teplo vznikajúce pri riadenej štiepnej reakcii sa v parogenerátoroch využíva na výrobu pary. Tá roztáča turbínu, turbína poháňa generátor a ten premieňa mechanickú energiu na elektrinu. Pred prifázovaním museli byť všetky časti tohto reťazca

pripravené pracovať spoločne.

„Na blokovej dozorni riadia operátori výkon reaktora, dozorujú chod parogenerátorov, turbíny a generátorov. Elektrikári následne vytvoria bezpečné spojenie so sústavou. Dnešný moment trval krátko, ale bol možný iba vďaka dokonale zosúladenej práci mnohých profesií,“ uviedol projektový riaditeľ Mochoviec 3 a 4 **Martin Mráz**.

Spúšťanie pokračuje

Prvé prifázovanie ešte neznamená ukončenie procesu uvádzania bloku do prevádzky. Nasledovať bude prifázovanie druhého z dvoch turbogenerátorov a následne ďalšie predpísané skúšky pri postupne zvyšovaných výkonových hladinách. Odborníci počas nich overia správanie technologických, riadiacich a bezpečnostných systémov až po dosiahnutie nominálneho výkonu. Proces prebieha pod dozorom Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky.

Mochovce 4 dosiahli želaný tzv. kritický stav reaktora 6. augusta 2026. Nasledovali fyzikálne skúšky a energetické spúšťanie, ktoré pripravili blok na výrobu elektriny a pripojenie do sústavy. Prifázovanie je zásadným predelom: elektrina vyrobená na štvrtom bloku po prvýkrát opúšťa elektráreň. Dlhoročný projekt tak začal prinášať výsledok, pre ktorý vznikol. Elektrinu pre Slovensko.

O spoločnosti

So 66 % podielom na celkovej výrobe elektriny na Slovensku sú Slovenské elektrárne, a.s., najväčším výrobcom elektriny v krajine. Po odstavení poslednej uhoľnej elektrárne na konci prvého štvrťroka 2024 dnes vyrábajú všetku elektrinu bez priamych emisií CO_2. Slovenské elektrárne dnes prevádzkujú 5 jadrových blokov, 31 vodných a 2 fotovoltické elektrárne. Rozvoj flexibility energetického systému podporujú aj 2 batériové úložiská – 3,2 MW úložisko pri vodnej elektrárni Dobšiná a 36 MW úložisko v Novákoch, ktoré je najväčším batériovým úložiskom na Slovensku.

Záväzok spoločnosti vyrábať elektrinu z nízkouhlíkových zdrojov z nej robí lídra v oblasti udržateľnej výroby energie v strednej a východnej Európe. Spoločnosť bola päťkrát zaradená do prestížneho indexu Europe's Climate Leaders, ktorý od roku 2021 pripravujú The Financial Times a Statista.

https://www.seas.sk/tlacove-spravy/stvrty-blok-mochoviec-slovenskych-elektrarni-dodava-elektrinu-do-siete-prve-megawatthodiny-uz-smeruju-k-ludom-na-slovensku